

ALGEMENE INFORMATIE OVER PLAKKAATVERF

- Plakkaatverf is een dekkende verf, die mat opdroogt. Op scholen wordt een goedkope vorm gebruikt. Hij bestaat uit veel bindmiddel, weinig kleurpigmenten, een uit aardappelmeel verkregen wateroplosbaar poedervormige stof en glycerol.
- Plakkaatverf wordt ook wel '*poster colour*' genoemd en heel lang werd er ook over gouache gesproken, maar hiermee wordt nu vaak de duurdere verf bedoeld die door schilders gebruikt wordt (met veel meer kleurpigmenten).
- Het is een sneldrogende verf. Wanneer je start met plakkaatverf moet je de verf verdunnen met een beetje water. Als je dit niet doet is de verf te dik en zou hij na droging kunnen breken. Je moet de verf niet teveel verdunnen omdat hij tijdens het werk vanzelf dunner en strijkbaarder wordt.
- Op scholen wordt plakkaatverf op bijna iedere ondergrond gebruikt: papier, karton, hout, brooddeeg, klei en als raamschildering op glas. Soms moet je direct na droging vernissen, waardoor de kleur zich verdiept en houdbaar blijft.
- Wanneer je op tekenpapier werkt dan moet dat tenminste 120grams papier zijn. Anders gaat het werk 'bobbelen'.
- Plakkaatverf laat zich, als het nog nat is, heel goed mengen. De droge verf is dekkend, kleuren kunnen dus over elkaar gebruikt worden.
- Met plakkaatverf kun je grote vormen maken, maar je kunt er ook mee in detail werken. Voor grote oppervlaktes gebruik je grote kwasten, voor het fijne werk puntig toelopende penselen.

PRAKTISCHE- EN GEBRUIKSTIPS VOOR HET WERKEN MET PLAKKAATVERF

De plakkaatverf op school is speciaal voor kinderen. Het is dan ook vrij makkelijk schoon te maken, maar liever doen we dat natuurlijk helemaal niet:

- Leg op de tafel opengeknipte vuilniszakken of kranten. Na afloop weggooien.
- Waar laat je het schilderwerk drogen? Bedenk dat vooraf!
- Zorg voor een voorraad oude overhemden op school. Achterstevoren aangetrokken zijn het ideale verfschorten, maar niet waterdicht
- Als er toch verf op kleding komt kun je dit het best insmeren met groene zeep en dan de wasmachine in
- Doe de verf in eierdozen (of saladebakjes etc.), die zijn makkelijk af te sluiten als je de verf later nog nodig hebt) en na afloop gooi je ze gewoon weg
- Zorg voor voldoende kwasten en schoon water, zeker met mengopdrachten
- Vóór het schilderen de naam achterop laten schrijven
- Kwasten goed schoon laten maken, NIET op de 'haren' wegzetten
- Wat glycerine door plakkaatverf mengen en je kunt een blockprint vervangen.
- Voor raamverf: meng er een beetje afwasmiddel door. Voor een speciale structuur kun je plakkaatverf mengen met bijvoorbeeld zand, zaagsel of lijm.
- Voor speciale effecten kun je o.a. waspoeder, scheerschuim, alcohol, zout, bleekwater op geverfde delen strooien, druppelen of smeren.

Kijk eens bij Jim Dine op <http://www.het-kofschip.nl/kunstlessen/page13.html> of <http://tekenenenzo.blogspot.com/search/label/Valentijnsdag>

KLEUREN

In het midden van de cirkel zie je de drie primaire kleuren: (magenta)rood, geel, (cyaan)blauw. Dit zijn de basiskleuren waarmee je kunt gaan mengen.

Let op, want er is verschil tussen de basiskleuren van licht (rood, blauw, groen) en de primaire kleuren van verf (rood, geel en blauw).

Wanneer je twee van deze primaire kleuren in gelijke hoeveelheden bij elkaar doet krijg je secundaire kleuren. Deze zie je in de tweede ring van de cirkel.

Complementaire kleuren zijn kleuren die precies tegenover elkaar staan in de cirkel.

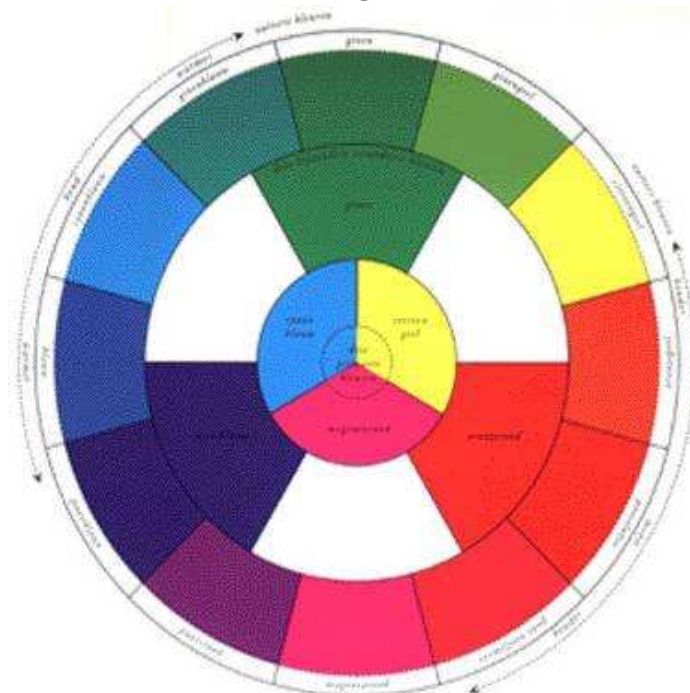
Als je 2 secundaire kleuren, 3 primaire kleuren, een primaire kleur met een secundaire kleur of 2 complementaire kleuren samen mengt krijg je tertiaire kleuren.

Door verder te mengen in verschillende hoeveelheden kun je zelf allerlei kleuren maken. Zolang er geen wit of zwart toegevoegd wordt blijven het zuivere kleuren.

Met het toevoegen van wit of zwart kun je een kleur afzwakken of juist donkerder maken.

NB Schoolverfkleuren zijn geen zuivere kleuren, de resultaten kunnen dus afwijken!

KLEUREN

MENGEN Kleuters 1 (Geen voorbeeld)**Nodig:**

- 3 schoteltjes
- Verf in de kleuren rood/geel/blauw
- Tovenaars-poppenkastpop
- Kwasten

Hoe?

Vertel een verhaaltje over de kleurentovenaar die met verf kan toveren en hij zegt het volgende versje:

Hocus pocus met wat franje

rood en geel wordt oranje

Hocus pocus met een zoen

blauw en geel wordt groen

Hocus pocus met wat raars

blauw en rood wordt paars

Nu ga je dit echt met verf uitvoeren. Doe op een schoteltje rode en gele verf en zeg samen met de kinderen de toverspreuk, maar het wordt helemaal geen oranje!! De kleuters roepen dan vanzelf: "Je moet roeren!!". Dit doe je dan en jawel, het wordt oranje! Zo leren de kinderen het woord 'mengen'. Maak op deze manier het versje af.

MENGEN Kleuters 2 (Geen voorbeeld)**Nodig:**

- Verf in de kleuren rood/geel/blauw
- Tafel
- Papier
- Verfschort

Hoe?

Zorg dat de tafel in de natte hoek staat. Deze activiteit kan wat rommel opleveren...

Spuit op de tafel een kloddertje geel, rood en blauw. Hierna mogen de kinderen met hun handen de verf manipuleren op het tafelblad. Kijken welke kleuren ontstaan.

Wanneer de kleuter hier een tijdje mee bezig is geweest kun je een nieuwe uitdaging bieden door hem patronen te laten maken met bijvoorbeeld een stukje karton, een kammetje, fritesvorkje of een (saté)stokje door de verf te trekken. Er kan ook een tekening worden gemaakt.

Zorg ervoor dat de verf gelijkmatig verdeeld is, dat er geen dikke klodders meer zijn.

Wanneer het kind tevreden is over het resultaat kan een volwassene er voorzichtig een vel papier opleggen. Zo 'stempel' je het kunstwerk van de tafel op het papier.

MENGEN Kleuters 3

Nodig:

-Schoteltjes -Verf in de kleuren rood/geel/blauw - Papier (ev. cirkel) -Kwasten

Hoe? Scroll omhoog verhaal voor bij de jas: <http://www.paboforum.nl/forums/viewtopic.php?f=30&t=1805&p=228917#p228917>

Herinner de kinderen vooraf aan de activiteit in de kring met de kleurentovenaar. Kennen ze de spreuk nog? Daarna mogen ze zelf gaan experimenteren met de verf op de schoteltjes en vanaf daar op het papier. Het hoeft deze les geen specifieke voorstelling te worden, het gaat juist om het experimenteren met kleuren. Als je op een half vel laat werken, kun je er een 'Rorschach' van maken door de nog witte helft op de verf te drukken.

Let op: Bij kleuters komt het heel vaak voor dat ze te veel mengen. Ze krijgen dan uiteindelijk een vieze bruine kleur op hun papier....

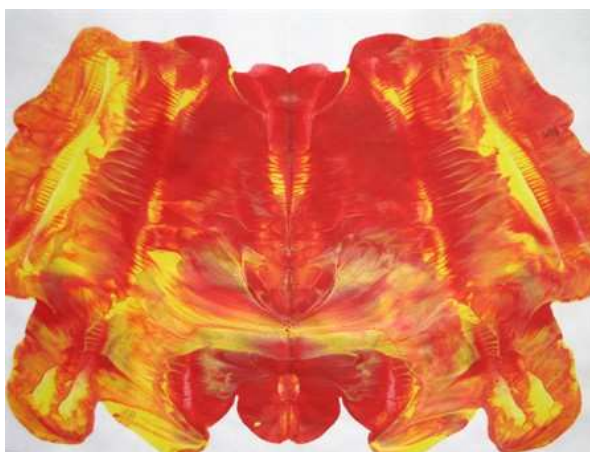

Tip 1: Als 't werk droog is kan 'de jas van de tovenaar' geknipt worden

Tip 2: Als je laat werken in een zelfgemaakte, kartonnen passepartout en als je deze later weer verwijderd, krijg je een prachtig omlijst abstract schilderij. De rand kan worden versierd met stempels en/of beplakt met stroken. Mooi cadeau voor

Tip 3: Werk ook eens met een cirkel: de toverbal

MENGEN Kleuters 3 -VOORBEELD

Niet te lang laten doormengen anders ontstaat er een vieze bruine kleur

http://en.wikipedia.org/wiki/Rorschach_test

MENGSLANG (Geen voorbeeld)

Groep 4 t/m 6 Nodig: -Papier of kopie (wit) –Plakkaatverf (primaire kleur + wit) – Penseel per groepje –Menschotel of palet per groepje – Zwarte watervaste merkstift

Hoe? Groepsopdracht:

Maak voor de groepjes een kopie van een slang op A4 of A3-formaat, teken er zelf een of laat er een tekenen. De slang moet in vakjes verdeeld zijn/worden. De eerste leerling schildert een primaire kleur, bv. rood, in het eerste grote vak na de kop. (Tussen de dubbele strepen van de kopie wordt niet geverfd.) De volgende mengt wat wit door het rood en als iedereen het ermee eens is dat de kleur duidelijk verschilt van de vorige kleur, mag het volgende vakje geverfd worden. Dit wordt net zo lang gedaan tot er geen merkbaar kleurverschil meer is met de vorige kleur of tot de slang vol is. De slang van de kopie heeft na de kop 21 vakjes +de staartpunt. Tenslotte: Laat de lijnen overtrekken met watervaste stift als de verf gedroogd is. Individuele opdracht:

Op http://www.1001kleurplaten.nl/show.php?cat=Dieren&sub_cat=Slang&img=Kleurplaat-Slang-442 vind je een A5-slang, waarmee -in circuitvorm of in een kleine groep- individueel gewerkt kan worden als er weinig tijd voor is. Ieder heeft dan wel zijn eigen materiaal nodig.

MENGEN Middenbouw (Geen voorbeeld)**Nodig:**

Schoteltje

Verf in twee (primaire) kleuren

Kwast

Papier

Hoe?

Doe verf van de ene kleur op je schoteltje. Met deze kleur maak je een stip in het midden van je blad. Hierna doe je een heel klein beetje verf van de andere kleur erbij op je schoteltje. Meng de kleuren. Hiermee maak je een cirkel om je stip. Zo ga je steeds door met een klein beetje meer verf van de andere kleur erbij zodat je cirkels naar buiten toe steeds meer richting de andere kleur gaan.

MONOTYPE MET (RESTJES) VERF**Groep 1 t/m 8****Nodig:**

-(Restjes) verf – Gladde tafel (bv. formicablad) – (Gekleurd) papier – Kwasten.
 Optioneel: Satéstokje, pen/potlood, katoenen draad – Verfschort – Glycerine in verf

Hoe? Met restjes verf en een gladde ondergrond kun je verrassende resultaten krijgen. Leuk voor een circuit met verfexperimenten in, want de opdracht is geschikt voor elke leeftijd. Hieronder 5 ideeën. *=voorb. aanwezig:

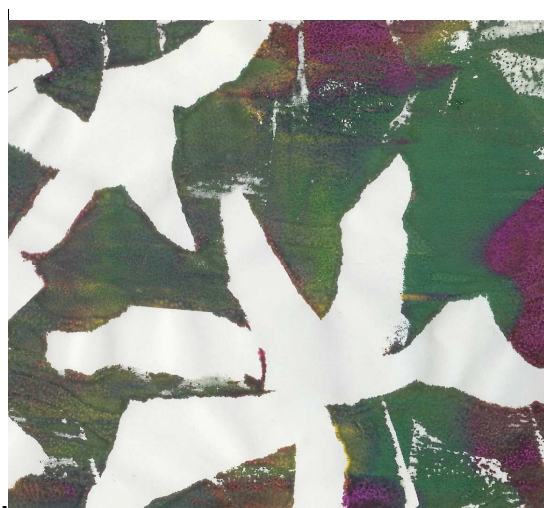
1... Maak een schildering op het tafelblad. Maak een afdruk: wrijf met de handpalm en de vingertoppen over het papier. Even een punt van 't papier oplichten om te kijken of er nog steviger gedrukt moet worden op bepaalde plaatsen. De getekende lijnen worden dan op de afdruk zichtbaar. Maak 't papier nat als de verf te droog is.

2... Neem verf en smeer dit op de tafel of een gladde plaat (ter grootte van een A4), laat de verf mengen met een kwast. Leg er een blanco vel op en maak een tekening met potlood of balpen op het papier. Er kan ook nog een tweede afdruk gemaakt worden die negatief wordt. Je neemt hiervoor een nieuw vel papier. De achtergrond is dan gekleurd en de lijnen zijn wit

***3...** Laat effen kleurvlakken van licht naar donker op de tafel of verschillende gladde platen aanbrengen. Gebruik steeds hetzelfde (gekleurde) papier op een nieuw kleurvlak. De kleuren mengen zich niet helemaal en geven een verrassend effect. Maak in het laatste verfvlak een tekening met een droge kwast. Maak de laatste afdruk.

***4...** Scheur/ knip papier en leg dit op de gemengde verf. Maak een afdruk.

5... Neem een vochtige katoenen draad, leg deze in de verf en verwijder hem weer. Maak een afdruk.

MONOTYPE – VOORBEELDEN**Groep 1 t/m 8****3.** JdB**4.** JdB

3. Je kunt verschillende kleurvlakken op de tafel (of gladde platen) aanbrengen. Werk dan van licht naar donker, afdruk na afdruk op hetzelfde papier. Teken met een droge kwast in de laatste verflaag en maak dan de laatste afdruk. Hier is lichtblauw papier voor de afdruk gebruikt.

4. Een gescheurde en/of geknipte afbeelding van papier in de gemengde verf leggen of kleurvlakken leggen en daarna een afdruk maken. Hier is wit papier als ondergrond gebruikt. Dit kun je zien aan de witte afbeelding, dit is de plaats waar geen verf kon komen door de snippers. Op paars papier zouden de afbeelding paars gebleven zijn.

MENGEN Bovenbouw 1

Nodig:

3 schoteltjes
verf in de kleuren rood/geel/blauw
Lege kleurencirkel (bijgevoegd werkblad)
(eventueel digibord – zoekterm kleurencirkel)
kwasten

Hoe?

Gebruik de kaarten 'Kleuren' voor de uitleg. Laat de kinderen daarna zelf de lege kleurencirkel vullen met hun verf. Leg de nadruk op het gelijkmatig mengen van de kleuren. Na afloop met de kinderen evalueren en reflecteren.

Werkblad lege kleurencirkel:

<http://www.novaplein.nl/grassroots/presentatietechniek/kleurencirkel%20Itten.gif>

Het boekje van Mandy de Bruijn geeft hiervoor de juiste mengverhoudingen al aan en is daardoor ook geschikt voor iets jongere kinderen:

<http://www.123lesidee.nl/index.php/site/links/393>

MENGEN Bovenbouw 1 - VOORBEELD

En zo ziet hij er uit als hij klaar is 😊

MENGEN Bovenbouw 2

(Deze opdracht kan als verjaarskalender of ter kennismaking aan het begin van het schooljaar worden gegeven en is naast plakkaatverf geschikt voor waterverf, aquarelverf, viltstift of kleurtjes of om zelf kleur te laten bepalen.)

Nodig:

- Wit papier -Verf in de kleuren rood/geel/blauw -Penselen -Potlood - Gum -Liniaal
- 3 schoteltjes + mengmogelijkheid (schoteltje of palet) – Zwarte viltstift -Water

Inleiding: Gebruik de kaarten 'Kleuren' voor de uitleg. (Gebruik indien mogelijk het digibord voor een kleurencirkel, zorg anders voor voldoende afbeeldingen hiervan:

o.a. op http://www.novaplein.nl/grassroots/presentatietechniek/index_bestanden/image007.gif

Hoe?

-De leerlingen schrijven hun naam in grote (blok)letters over het hele blad. (Hier-voor kun je eerst hulplijnen laten trekken met een liniaal. Trek de letters met watervaste viltstift over, zeker als je met aquarelverf verft. Met plakkaatverf kun je dit als het nodig is aan het eind nog eens herhalen.)

-Laat een stip in het midden van het papier zetten en laat dan door die stip 3 lijnen trekken die van de ene kant van het papier naar de andere kant gaan. De lijnen lopen ook door de letters. Het papier wordt hierdoor in 6 vakken verdeeld.

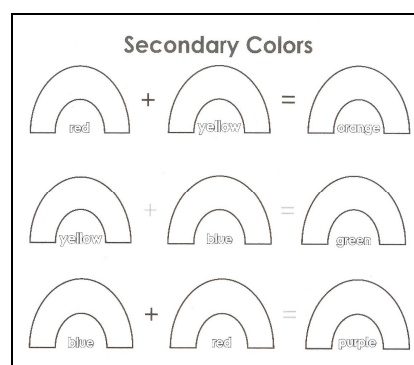
-Deze 6 vakken worden ingekleurd met de kleuren van het kleurenwiel (blauw, paars, rood oranje, geel, groen) in de juiste volgorde. De leerling mag zelf weten met welke kleur hij begint.

-Elk deel (van de letter) dat in een bepaalde kleur valt wordt ingevuld met de bijbehorende complementaire kleur: groen-rood, blauw-oranje, paars-geel

MENGEN Bovenbouw 2- VOORBEELD

Geschilderd door David, groep 8 – aquarelverf

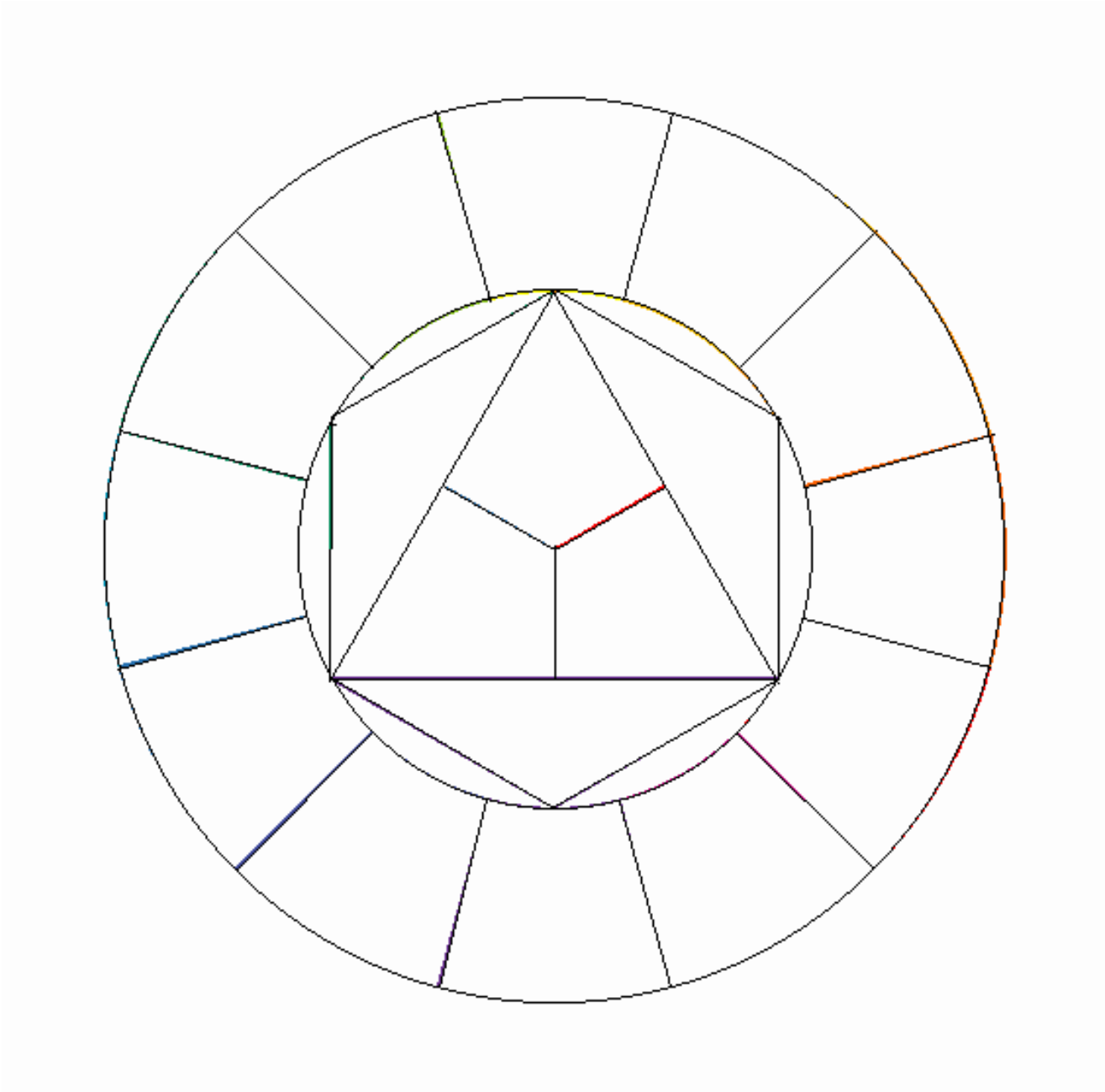
Engels werkblad secundaire kleuren

De 6 vakken rondom de naam worden ingekleurd met de kleuren van de kleurcirkel, in de juiste volgorde, maar het maakt niet uit met welke kleur begonnen wordt.

De letters worden ingevuld met de complementaire kleur van de kleurencirkel, maar wel afhankelijk van het kleurvak waarin het deel van de letter valt.

Een (eenvoudig) Engels werkblad voor het mengen van primaire kleuren is te vinden op <http://www.first-school.ws/images/colors/apcolorarc.gif>

Werkblad Lege Kleurencirkel

VLINDERS (Twee lessen)

Groep 3 t/m 8 Benodigheden

- Tekenpapier (3x A4, wit) – Plakkaatverf – Kleurpotloden en/of Viltstiften – Kranten
– Potlood – Schaar - Lijm

Hoe?

De lln. schilderen op hun tekenpapier vlinders in allerlei maten. Het hele blad mag vol. Terwijl de verf droogt, schilderen of tekenen de lln. op een nieuw (verticaal) vel grassprietten van (bijna) onder tot bovenaan. Op het 3^e blad schilderen of tekenen ze nog een 'polletje' gras in dezelfde stijl en hoogte, dat makkelijk uit te knippen moet zijn. **Als de vlinders droog zijn:** Om het werkstuk een 3D-uitstraling te geven worden **1.** de 3 mooiste vlinders uitgescheurd. Leer die techniek aan, doe het voor! De toppen van de vingers bepalen de scheurrichting. Een heel precies geduldwerkje. Hierdoor ontstaat er een speciaal 3D-effect en de vlinder krijgt hele dunne witte randen. Als het goed is mag er een foutje gemaakt worden, er zijn vlinders genoeg. **Als het gras droog is: 2.** Nu wordt het polletje gras uitgeknipt. Het polletje gras wordt vóór het blad met het gras gelegd en alleen aan de onderkant vastgelijmd en de vlinders worden op een leuke manier tussen het gras geschikt tot een mooie compositie. **3.** Als het geheel naar hun zin is, kunnen ook de vlinders vastgelijmd worden, maar alleen lijm op het lijf laten smeren. Laat hier en daar een grasspriet voor de vlinder vallen voor een nog groter 3D-effect.

Dit kan op allerlei manieren worden uitgebreid met bloemen en/of dieren, maar het is op zich al een aardig karwei.

VLINDERS - VOORBEELD

Hoewel de vlinders natuurlijk ook uitgeknipt kunnen worden, geeft scheuren juist dat aparte effect!

JdB

SPINRAG**Groep 1 t/m 4****Benodigdheden**

- Tekenpapier (gekleurd, A4) – Plakkaatverf (wit en zwart) – Deksel (van een laarzenendoos)– Knikker -ev. Kranten - Penseel - Schoteltje om de knikker in te doen
- Lepeltje - Verfschorten -Kranten (En de handen af kunnen spoelen of vegen!)

Hoe?

- Geef de leerlingen een gekleurd blad (A4) naar keuze en laat dit blad in een deksel ter grootte van het blad leggen.
- Even zelf uitproberen welke dikte van de verf het beste resultaat geeft. Daarna wordt er een knikker in de witte verf gedoopt en er met een lepeltje uitgeschept.
- En dan op de deksel heen en weer gerold over het papier. Dit kan als je de deksel afwisselend scheef houdt.
- Als het spinnenrag klaar is wordt de knikker weer verwijderd.
- Als het blad droog is, kan er met zwarte verf ergens een zwart spinnetje worden geschilderd.

Tip: Leuk als afsluiting van een herfstles.

De lln. weten dan natuurlijk al dat een spin 8 poten heeft. ;-)

SPINRAG- VOORBEELD

JdB

MASKERS OF MONSTERS (Les (+verwerking) over kleur) Groep 5 t/m 8

Benodigheden

- Wit papier (A3) - Kranten – Plakkaatverf - Schetspotlood - Penselen /kwasten

Inleiding en opdracht: Eerst een les over primaire/secundaire en complementaire kleuren en kleurfamilie, aansluitend een verwerking. De opdracht is om een masker of monster te maken in een primaire kleur: rood, geel of blauw. De achtergrond wordt in een complementaire secundaire kleur geschilderd, die zelf gemengd moet worden. **Tip klassikale les:** Werk met 4 groepen . Drie groepen gebruiken ieder een andere primaire kleur (rood, geel of blauw), de 4^e groep is geheel vrij in kleurgebruik. Daarna de resultaten wel nabespreken!

Op de buitenrand, tegenover de primaire kleur aan de andere kant van de ring, zijn de complementaire mengkleuren terug te vinden

Hoe? Een schilder schildert eerst zijn achtergrond, probeer dit ook de leerlingen aan te leren. Het masker/monster mag daarom even vooraf met potlood geschetst worden. Nog geen details laten aanbrengen. Het masker/monster én de achtergrond mogen later ook versierd worden, maar alleen met kleuren uit dezelfde kleurfamilie. Een kleurfamilie is de verzameling van verschillende kleurschakeringen van één bepaalde kleur.

MASKERS OF MONSTERS - VOORBEELD

KNAPPE UILEN (Twee lessen)**Groep 3 t/m 8****Benodigdheden**

- Per II. 5x A4 of A3 - Papier als ondergrond A4 -Kranten - Plakkaatverf (de 3 primaire kleuren) - Vorken(plastic), spatels e.d. - Penselen/kwasten - Zijdevloei, gekleurd papier en sitspapier - Lijm - Schaar.

Hoe?

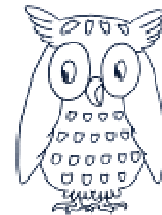
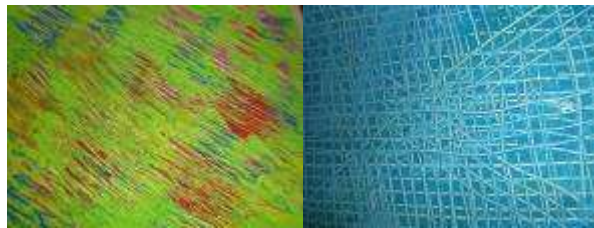
In de eerste les gaan de lln. experimenteren met het mengen van de primaire kleuren en patroon aanbrengen d.m.v. een plastic vork. Elk kind maakt vijf basisblaadjes. Ze krijgen alleen de drie primaire kleuren waarmee ze (o.a. mengend) experimenteren. In de natte verf wordt daarna met plastic vorkjes een patroon gemaakt.

In de tweede les worden deze blaadjes gebruikt om er vogels (bv. uilen) van te maken. Bespreek even de basisvorm van een uil (ovaal+driehoek+grote ogen op de randen van de driehoek+pluimpjes links en rechts boven) of print er als voorbeeld een uit.

Laat eerst een goede ondergrond met de verschillende soorten papier maken. Zorg dat de kleuren passen bij de uil. Plak de uil er tenslotte op. Hele leuke resultaten en enthousiaste leerlingen!

KNAPPE UILEN - VOORBEELD

Experimenteren

Voorbeeld uil

GESTIPPELD Benodigheden

Groep 3 t/m 8

- Kleurplaat met duidelijke afbeelding – Plakkaatverf - Kranten - Schaar en lijm - Satéstokjes of wattenstaafjes

Inleiding: Het geheim van pointillisme (divisionisme – stippeltechniek - fauvisme) zijn de puntjes, bv. blauw en geel, die samen groene bomen kleuren. Dus niet mengen op je palet, maar op natuurlijke wijze met het oog. Je zou de bovenbouw hiermee vooraf kunnen laten experimenteren: Primaire kleuren in kleine puntjes naast elkaar groeperen. Kijk of het oog de gegroepede kleuren mengt. Kijk ook eens op <http://steksite.websitemaker.nl/stippenenstrepen/1394163>

Hoe?

Geef de leerlingen vooraf opdracht een leuke kleurplaat mee te nemen met vrij grote basisvormen of leg zelf wat kleurplaten klaar.

Met de achterkant van een satéprikker (of voor de jongsten een wattenstaafje) gaan ze de kleurplaat 'bestippen'. Wie niet geëxperimenteerd heeft krijgt de opdracht om te stippelen in kleuren die anders zijn dan normaal. Dus nu eens geen groen gras/blauwe lucht, maar 'kunst'!

Je kunt de bovenbouw hun ervaringen met de experimenten laten toepassen.

GESTIPPELD - VOORBEELDEN

Gestippeld door leerlingen uit groep 5/6

Kijk ook eens op: <http://steksite.websitemaker.nl/stippenenstrepen/1394163>

SPIEGELTJE IN DE HAND

Groep 6 t/m 8

Benodigheden

- Tekenpapier (wit, A4 of half A4) – Potlood en gum – Plakkaatverf – Spiegel(tje)

Inleiding voor leerkracht: Het is voor kinderen best moeilijk om een gezicht in de juiste verhoudingen te tekenen. Deze opdracht vermijdt dit. De leerling tekent slechts een detail van het gezicht en ze kunnen zelf kiezen welk detail. Deze opdracht kan trouwens met veel materialen worden uitgevoerd, met als uitzondering krijt.

Hoe?

- Elke ll. neemt het liefst zelf een spiegel mee voor de ‘broodnodige’ variatie in tekeningen. Maar ook schoolspiegel(tjes) kunnen gebruikt worden. De spiegel moet in ieder geval in de hand passen of neergezet kunnen worden.

- De ll. bepaalt zelf welk detail van zijn gezicht hij gaat tekenen.

Hij tekent zo precies mogelijk na wat hij in de spiegel ziet. Maar...

- Ook de spiegel wordt getekend. En als de spiegel in de hand wordt gehouden, tekent hij de hand erbij. Alles wordt zo natuurgetrouw mogelijk nagetekend/geschetst.

- Er kunnen verschillende tekenmaterialen worden aangeboden waaruit de leerling kan kiezen. Of de leerkracht kiest vooraf op welke wijze de tekening afmaakt wordt.

Deze materialen kunnen worden aangeboden:

1. Zwart/wit door gebruik van zwarte fineliner, houtskool, O.I.-inkt of (grafiet) potlood

2. In kleur met viltstift of (plakkaat)verf.

Voor meer gedetailleerde tekeningen is kleurpotlood het aangewezen tekenmateriaal.

SPIEGELTJE IN DE HAND – VOORBEELD

Met plakkaatverf en een staande spiegel

E.K.

HAAS VAN DRIE CIRKELS**Groep 3 t/m 6****Benodigdheden**

- Papier (grijs, licht- of donkerblauw, zelfs zwart kan) – Plakkaatverf (zeker bruin, wit, grijs, groen en roze of rood) – Kwasten – Potloden – Zwarte stift of zwart oliepastel – ev. Liniaal

(Deze opdracht kan ook helemaal met oliepastel of als knutselwerkje van drie papieren cirkels worden uitgevoerd.)

Hoe?

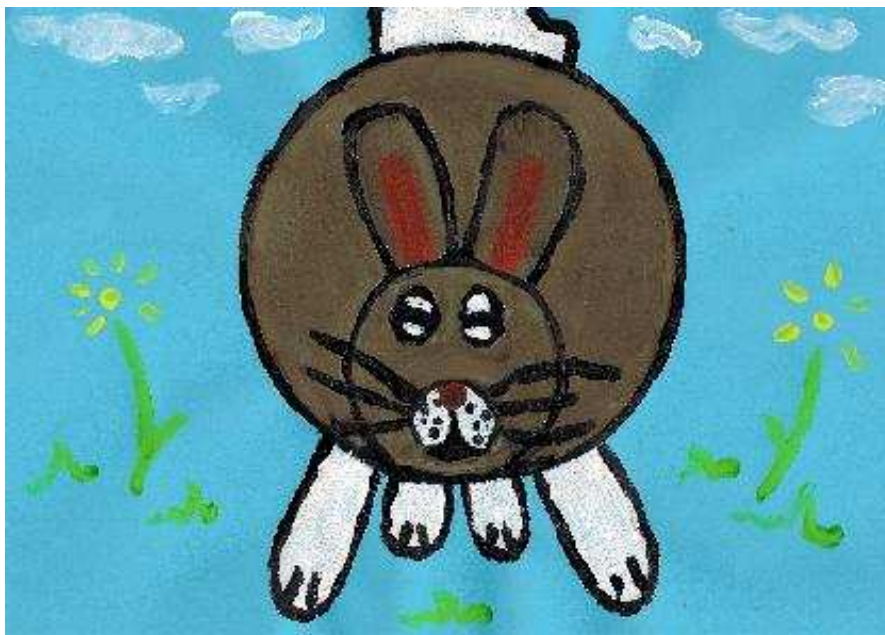
-Dit schilderij bestaat uit drie cirkels. De kleinere cirkel beslaat steeds ongeveer de helft van de vorige.

-Laat het blad horizontaal nemen en in het midden een cirkel (=het lijf) schetsen die een groot deel van het blad beslaat. Er moeten nog een staartje boven en poten onder geschilderd kunnen worden.

-De tweede cirkel komt onderin en beslaat de helft van het lijf. Teken er twee flinke oren op (=de kop)

-De derde cirkel is weer de helft van de kop en wordt ook weer onderin getekend (=het snoetje). Boven het snoetje teken je twee niet te kleine ogen. Het snoetje maak je af met neusje, mondlijnen, snorharen en ev. twee tanden

-Bovenop de cirkel van het lijf een klein 'wolkje' tekenen (=het staartje), onder het lijf twee kleine voorpoten en aan weerskanten van de poten twee lange poten (=de achterpoten). De achtergrond kan een winter- of lentelandschap worden.

HAAS VAN DRIE CIRKELS - VOORBEELD

E.K.

STILLEVEN (ANDERS DAN ANDERS)**Groep 5 t/m 8****Benodigheden**

- Tekenpapier (zwart, A4) – Plakkaatverf (wit) - Kranten – Pastelkrijt

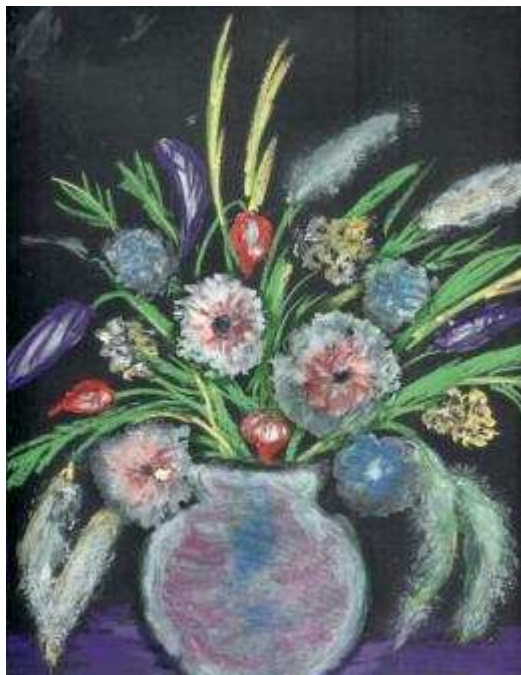
Inleiding

Laat op het digibord bloemen en/of (veld)boeketten zien, maar het mogen ook 'verzonnen' bloemen worden.

Hoe?

Om mooie composities te kunnen schilderen leer je de lln. steeds 3 (ongeveer) dezelfde bloemen in dezelfde kleur te maken. Geef de leerlingen een zwart blad (A4) Gebruik de witte plakkaatverf met korte, stompe kwasten voor het verven van de vaas en de bloemen. Laat de kwast het werk doen. Terwijl de verf droogt kan de kwast worden schoongemaakt en de verf worden opgeruimd. Dan kan het boeket worden afgemaakt door op de witte bloemen en de vaas met pastelkrijt kleur aan te brengen. De witte verf niet helemaal bedekken. Met groen krijt wordt het groen in het boeket getekend. Eventueel rondom de bodem van de vaas nog wat kleur laten aanbrengen.

De witte plakkaatverf als ondergrond geeft een 'anders dan anders' effect.

STILLEVEN (ANDERS DAN ANDERS) - VOORBEELD

JdB Hier is witte olieverf gebruikt met pastelkrijt voor de kleuren.

TAK KERSENBLOESEM (Te gebruiken bij o.a. Thema Japan)**Groep 1 t/m 8****Benodigheden**

- Tekenpapier (A4 of andere maat) – Plakkaatverf (wit, rose, bruin) - Kranten – Kortharige kwasten Optioneel:- blauwe verf, bruine of zwarte ecoline, rietjes, zijdevloei, lijm, schaar, houtskool, O.I. inkt, fixeer, gewone kwasten, wattenstaafjes (afhankelijk van de variatie die je kiest.)

Hoe? De ondergrond kan zelf gemaakt worden door het blad blauw te verven in allerlei kleuren blauw, maar je kunt ook lichtblauw papier nemen.

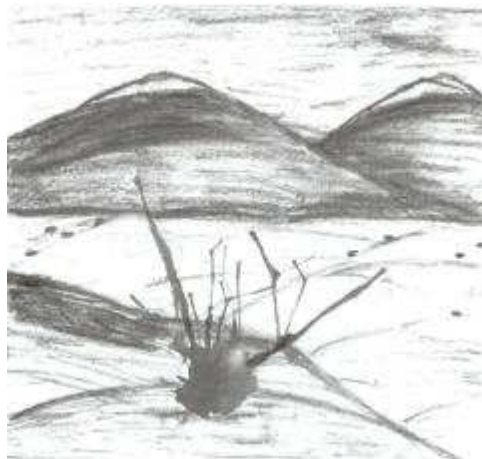
De tak:

1. Laat met bruin een tak schilderen of neem een takje en laat de tak door de lln. zelf samenstellen door het takje steeds af te drukken.
2. Bruine of zwarte ecoline met een dun rietje krachtig over het vel blazen om een grillige tak of boom te maken. Dit kan ook met O.I.-inkt, maar pas op de kleding!

De bloesem:

1. Met stukjes roze zijdevloei. Laat er een rode stip inzetten (viltstift of verf)
2. Met wattenstaafjes stippelen
3. Met een kortharige, stevige kwast stippelen.

Tip: Je kunt ook een landschap laten tekenen of schilderen met een tak kersenbloesem 'op de voorgrond'. Heel apart is het om eerst met O.I.-inkt een 'boom' te laten blazen en er dan met houtskool een landschap achter te laten tekenen. De bloesem wordt als laatste met roze verf of kleurpotlood aangebracht.

TAK KERSENBLOESEM – VOORBEELD

Eerst inkt, dan houtskool (en daarna bloesem toevoegen).

1^e voorbeeld:

Een echte Japanse uitstraling, zeker als ook echt O.I. inkt wordt gebruikt en Japanse tekens worden toegevoegd. Er is hier nl. blauwe inkt gebruikt, waardoor de kopie (om toch een zwart effect te krijgen) fletser overkomt. Japanse tekens zijn te vinden op: <http://members.home.nl/fredskoisite/Chinese/zjapans.jpg>

Idem, maar het landschap is nu met pastelkrijt ingekleurd en allerlei materialen voor bloesem zijn hier uitgetreprobeerd

JdB

PAASBEST**Groep 1 t/m 3****Benodigheden**

- Tekenpapier (wit of gekleurd, A4) of ei van papier – Plakkaatverf (wit, geel, bruin, rood of zwart) – Plat bord (en gelegenheid om de handen af te spoelen of te vegen)
- Veren, glitter, glimmende steentjes of perforatorrondjes, beweegbaar oogje enz. - Kranten – Lijm – Viltstift (zwart, geel of oranje – Verfschorten

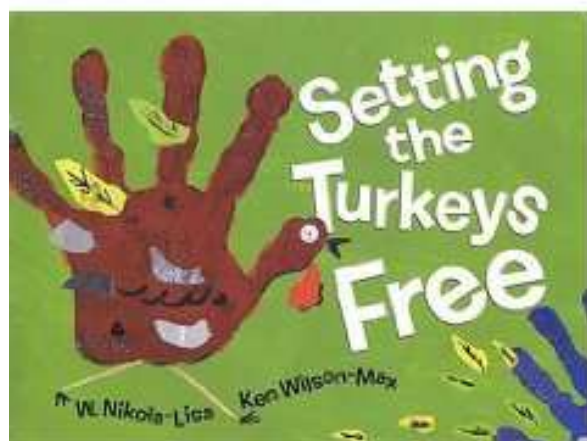
Hoe?

- Geef de leerlingen een gekleurd of wit blad (A4) naar keuze en laat dit blad op de kranten leggen. (Een groot ei van papier is ook heel apart)
- Op een bord wordt de gewenste kleur verf gedaan en de rechterhand (kop links) of de linkerhand (kop rechts) wordt mooi glad in de verf gedrukt. (Verfschort aan)
- Op het blad wordt een afdruk van de hand- met gespreide vingers - gemaakt.
- Terwijl de handafdruk droogt, kan de hand mooi schoon gemaakt worden en de gewenste veren, glitter en het oogje kunnen alvast worden uitgezocht.
- Met een gele, oranje of zwarte viltstift wordt bij de kop de snavel getekend en onder het lijf de 3 zichtbare tenen en ev. de 4^e.
- Het oogje wordt opgeplakt en het kippen- of kalkoenenlijf wordt feestelijk versierd. Van een vlek kan altijd nog een kuikentje gemaakt worden.

Tip: Werk in kleine groepjes, bv. in circuitvorm. Anders is een goede organisatie hard nodig.

PAASBEST - VOORBEELD

Kip van rechterhand (kop links)

Het idee van de verwerking komt uit dit boek

(PAAS)HAAS**Groep 1 t/m 8****Benodigdheden**

- Gekleurd tekenpapier of kleurplaat paashaas (wit, A4) – Plakkaatverf (wit, grijs of bruin) – Potlood – Kortharige kwasten, penselen of sponsjes – Kleurpotloden
- Zwart potlood – Kranten

Deze opdracht kan door alle groepen worden gemaakt, omdat de moeilijkheidsgraad kan worden verhoogd.

Hoe?

- De leerlingen zorgen dat er op hun papier een bladvullende afbeelding van een (paas)haas staat. Dit zou voor de jongsten een kleurplaat kunnen zijn, voor de oudere leerlingen een eigen tekening.
- Met kortharige kwasten, penselen of met sponsjes wordt binnen de lijnen de verf in de (paas)haas gedept of geschilderd.
- Als de verf droog is worden de contouren met zwart potlood opnieuw aangebracht, maar zo, dat de lijntjes voor een harig effect zorgen.
- Daarna worden details in de oren, de kop en de poten aangebracht en indien nodig gekleurd met kleurpotloden.
- Op de achtergrond mag naar eigen inzicht worden getekend: gras, bijtjes, bloemen, worteltjes enz. en bij de paashaas eventueel eieren, penselen, blikken of tubes met verf, paasmand enz.

(PAAS)HAAS - VOORBEELD

LIEF KUIKENTJE**Groep 1 t/m 3****Benodigdheden**

- Papier (wit en zwart, A4) – Plakkaatverf (geel) – Kwasten – Kleurpotloden – Behangpapier of beschrijfbaar (pak)papier, liefst met geel erin – Beweegbare oogjes
- Kranten – Schaar en goede lijm Optioneel: Geel veertje

Hoe?

- De leerlingen schilderen op hun blad twee (bijna) cirkels met gele verf: het lijf van het kuikentje en daar bovenop het kopje.
- Terwijl het werkstuk droogt, kan er door de leerling zelf een stuk uit de rol papier worden geknipt. Past het kuikentje erop? Het papier mag wit zijn of er mogen gele accenten in zitten, maar er moet wel op getekend kunnen worden
- Als de verf droog is wordt het 'kuikentje' uitgeknipt en op het - zelf uitgeknipte - papier geplakt, ev. met een geel veertje.
- Dan worden de details (met oranje(?) kleurpotlood) op de nieuwe ondergrond getekend: de snavel en de pootjes. En het oogje wordt opgeplakt.
- Op een witte achtergrond mag met geel kleurpotlood een terugkerend patroontje worden getekend, op behang kan al een patroon aanwezig zijn dat wordt uitgebreid.
- Het papier wordt op een zwarte ondergrond geplakt. Juist door de eenvoud en onvolmaaktheid van het 'zelf knippen' van dit werkje is het effect vertederend.

LIEF KUIKENTJE - VOORBEELD